

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของตะวันออกกลาง

มีดินแดนเพียงไม่กี่แห่งที่ก่อให้เกิดความสนใจจากโลกภายนอกหรือเป็นดินแดนที่เกิดวิกฤติการณ์ระหว่างชาติมากเท่าตะวันออกกลาง ถึงแม้ว่าดินแดนแห่งนี้เพิ่งจะได้รับความสนใจจากอเมริกา นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ตาม แต่ตะวันออกกลางก็ได้เคยเป็นสมรภูมิที่มีความสำคัญของเหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลก นับตั้งแต่ระยะเวลาที่มีการบันทึกประวัติศาสตร์ ในสมัยโบราณ อารยธรรมต่าง ๆ เช่น อารยธรรมอียิปต์ สุเมเรียน บาบิโลเนีย และแอซซีเรีย ได้เจริญเติบโตขึ้นในตะวันออกกลาง ศาสนาที่สำคัญของโลก 3 ศาสนา คือ ลัทธิยูดา ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ก็ได้ถือกำเนิดขึ้นในตะวันออกกลาง นอกจากนี้ ดินแดนแห่งนี้ยังเคยเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิต่าง ๆ คือ จักรวรรดิเปอร์เซีย กรีก โรมัน อาหรับ มองโกล ตาร์ตา และตุรกี แต่ละจักรวรรดิก็ได้สร้างวัฒนธรรมและอารยธรรมไว้ที่นั่น ระหว่างยุคกลางนักบวชครูเสดยึดฝั่งตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียนจากพวกมุสลิม โดยมีจุดประสงค์ที่จะยึดดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์กลับคืน อย่างไรก็ตาม ผลในทางปฏิบัติอย่างหนึ่งของสงครามครูเสดก็คือ เป็นการติดต่อกับเอเชียและการหลั่งไหลของการค้าที่อิสระกับยุโรปตะวันตก¹

จักรพรรดิไบแซนไทน์ ทรงเป็นผู้เริ่มเปิดยุคใหม่ของประวัติศาสตร์ในตะวันออกกลาง ในคราวที่พระองค์เสด็จยกทัพข้ามเมดิเตอร์เรเนียนไปถึงฝั่งแม่น้ำไนล์ และได้ครอบครองส่วนต่าง ๆ ของปาเลสไตน์ พระองค์ทรงมีวัตถุประสงค์จะสร้างฐานซึ่งจะใช้เป็นที่ทำลายอำนาจของอังกฤษในอินเดีย ตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 19 มหาอำนาจทั้งหลายได้เห็นคุณค่าความสำคัญทางยุทธศาสตร์ของตะวันออกกลางว่าเป็นเสมือนสะพานนำไปสู่เอเชีย มหาอำนาจจึงพยายามทำให้ดินแดนแห่งนี้เป็นกลาง หรือไม่ก็ยึดดินแดนนี้ให้เป็นเขตอิทธิพลของตน ชาร์แห่งรัสเซีย ทรงมีความประสงค์จะเข้าครอบครองตุรกีและอิหร่าน การทูตของยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ประสบปัญหามากมายซึ่งสาเหตุสำคัญเกิดจากการแตกแยกของจักรวรรดิออตโตมาน ปัญหา

นี่ถึงจุดสุดยอดในตอนกลางศตวรรษในคราวเกิดสงครามไครเมีย นับจาก ค.ศ.1853 ถึง 1856 ภายหลังจากนั้นได้มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น กล่าวคือ ได้มีการเคลื่อนไหวของนักชาตินิยมเกิดขึ้นในบอลข่านหลายครั้ง ในปี ค.ศ. 1869 มีการเปิดคลองสุเอซ และมีการทะเลาะขัดแย้งกันในบรรดาประเทศมหาอำนาจที่จะเข้าไปมีอิทธิพลเหนือช่องแคบต่าง ๆ ของตุรกี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสงครามหลายครั้งตลอดจนมีการประชุมทางการทูตระหว่างประเทศยุโรปที่สำคัญหลายประเทศ ในตอนปลายศตวรรษ ไกเซอร์วิลเลียมที่ 2 แห่งเยอรมนี ได้เห็นความสำคัญของดินแดนที่จะเป็นสะพานนำไปสู่จักรวรรดิเยอรมนีอันกว้างใหญ่ในตะวันออก จึงดำเนินนโยบายต่างประเทศในอันที่จะให้ได้มาซึ่งจุดมุ่งหมายดังกล่าว ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ตะวันออกกลางได้มีบทบาทสำคัญในแผนการณ์อันยิ่งใหญ่ของกลุ่มประเทศที่กำลังต่อสู้กัน ครั้นเมื่อสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตเข้ากับฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้มาซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้ในการรบ เช่น รถถัง รถบรรทุก เสบียงต่าง ๆ จากอเมริกามาสู่อุรุกเซียและตรงต่อไปยังอ่าวเปอร์เซียและอิหร่าน

อย่างไรก็ตาม ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกามีความเกี่ยวข้องกับตะวันออกกลางเพียงเล็กน้อยเท่านั้น สำหรับชาวอเมริกันส่วนใหญ่แล้วดูเหมือนว่าห่างไกลกับชาวตะวันออกกลาง มีมิชชันนารีและนักวิชาการเพียงเล็กน้อยที่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องในการสร้างโบสถ์ โรงเรียน และวิทยาลัย ในตะวันออกกลาง นักโบราณคดีและนักศึกษาระบาดิศาสตร์โบราณได้รู้ถึงมรดกที่ร่ำรวยของดินแดนนั้น ตลอดจนผลประโยชน์ทางการค้าบ้างเหมือนกัน แม้จะมีหุ้มน้ำมันหลายหุ้่นและมีรายได้ระหว่างปี ค.ศ.1920 และ ค.ศ.1930 แต่อเมริกาก็มิได้ตระหนักถึงรายได้ที่น่าอัศจรรย์ จนกระทั่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

ในตอนกลางปี ค.ศ.1940 น้ำมันของโลกอาหรับและของอิหร่านได้กลายเป็นเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้อเมริกาสนใจต่อดินแดนตะวันออกกลางมากขึ้น บริษัทที่ได้รับสัมปทานในตะวันออกกลางทำรายได้มากมาย และได้กลายเป็นผลกำไรมากที่สุดของการลงทุนโพ้นทะเล น้ำมันได้นำผลกำไรมาสู่ผู้ลงทุนชาวตะวันตก เพราะน้ำมันเป็นพลังงานสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมของยุโรป อย่างน้อยประมาณ 80-90% ของน้ำมัน ที่ถูกใช้ในประเศยุโรปตะวันตกส่วนใหญ่มาจากตะวันออกกลาง ในปี ค.ศ.1960 อิหร่านและรัฐอาหรับผลิตน้ำมันได้เกือบ 1/4 ของผลิตผลของโลก

ความสำคัญของน้ำมันของตะวันออกกลางและที่ตั้งที่เป็นจุดยุทธศาสตร์บนเส้นทางอากาศและเส้นทางทางทะเลระหว่างยุโรปและแอฟริกา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตะวันออกไกล ได้ทำให้ตะวันออกกลางเข้าเกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้ง ระหว่างประเทศที่เป็นคอมมิวนิสต์และประเทศที่มีได้

เป็นคอมมิวนิสต์ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเห็นได้ชัดประมาณ 2-3 เดือน ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ทั้งสหภาพโซเวียตและมหาอำนาจตะวันตกได้เริ่มความพยายามของตนในการเข้าไปมีอิทธิพลเหนือ การเคลื่อนไหวของนักศึกษาตินิยมซึ่งได้มีอิทธิพลอยู่ในตะวันออกกลาง ตั้งแต่ปลายปี ค.ศ.1940 และต้นปี ค.ศ.1950 ด้วยเหตุนี้เองชาวอเมริกันจึงไม่อาจพิจารณาได้อีกต่อไปว่า ตะวันออกกลางเป็น เพียงดินแดนที่มี ห้วย หนอง คลอง บึง ที่มีดมน ซึ่งมีความสำคัญต่อนักวิชาการเพียงไม่กี่คนหรือต่อผู้ที่สนใจเป็นพิเศษเท่านั้น²

ความหมายของคำว่าตะวันออกกลาง

ทั้งคำว่าตะวันออกกลางและคำว่าตะวันออกใกล้ ซึ่งเป็นคำเดิมได้ถูกใช้ทั้งในหน้าหนังสือพิมพ์ และแม้แต่การแลกเปลี่ยนทางการทูต อย่างไรก็ตาม ก็ยังคงไม่มีข้อตกลงโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับพรมแดนของดินแดนดังกล่าว ผู้รอบรู้ซึ่งมีความชำนาญพิเศษในการศึกษาเรื่องดินแดนได้ตกลงกันถึง เรื่องที่ว่า ดินแดนใดและประชาชนพวกใดที่จะถูกรวมอยู่ในคำคำนั้น ความคิดของคำว่าตะวันออกใกล้ปรากฏขึ้นในโลกตะวันตกในช่วงเวลาของการค้นพบ ซึ่งเริ่มต้นขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 15 ที่โปรตุเกสสำรวจดินแดนและได้ค้นพบเส้นทางใหม่ไปตะวันออก ด้วยการติดต่อที่เพิ่มขึ้น พ่อค้าชาวยุโรปจึงได้ค้าขายกับประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียในช่วงยุคกลาง พวกพ่อค้าเหล่านั้นเรียกดินแดนเอเชียว่า Orient (East) ขณะที่อารยธรรมยุโรปได้แผ่ขยายในปี ค.ศ.1500 ชาวยุโรปได้เรียกชื่อดินแดนต่าง ๆ ของเอเชียที่เขารู้จักคือดินแดนที่อยู่ห่างไกลยุโรปมากที่สุดว่า ตะวันออกไกล (Far East) ซึ่งรวมถึง จีน ญี่ปุ่น และบางส่วนของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดินแดนส่วนที่สองใกล้ยุโรปจึงเป็นที่รู้จักกันในนามว่าตะวันออกกลาง (Middle East) ซึ่งรวมถึงประเทศเอเชียหลายประเทศทางใต้ ได้แก่ อินเดีย อัฟกานิสถาน และพม่า ส่วนดินแดนที่อยู่ใกล้ยุโรปที่สุดเรียกว่า ตะวันออกใกล้ (Near East) ซึ่งรวมถึงประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ตุรกี ซีเรีย เลบานอน และอียิปต์ ประเทศเหล่านี้ตั้งอยู่ตรงปลายสุดด้านตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน คำว่าตะวันออกใกล้นี้มักถูกใช้ในการบรรยายดินแดนซึ่งต่อมาถูกปกครองเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิออตโตมานภายหลังปี ค.ศ. 1453 คำที่มีความหมายเหมือนกันคือ “Levant” ซึ่งบางครั้งก็มักใช้เรียกแทนดินแดนเหล่านี้ คำนี้มาจากภาษาฝรั่งเศส ซึ่งหมายถึงพระอาทิตย์ขึ้นหรือตะวันออก ในดินแดนตะวันออกกลาง คำว่าเลอวองจะหมายถึงดินแดนตรงฝั่งตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียน และดินแดนภายใน³

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวอังกฤษเริ่มจัดประเภทใหม่อย่างเป็นทางการ ตะวันออกกลางหมายถึงดินแดนแอฟริกาเหนือและเอเชียทางทิศตะวันตกของอินเดีย อย่างไรก็ตาม ในระหว่างสงครามที่มีการจัดตั้งองค์การ 2 แห่ง คือ British and American Middle East

Supply Center ซึ่งเป็นการรวมกันระหว่างอังกฤษ อเมริกา และตะวันออกกลาง ตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่โลกอาหรับ ตุรกี อิหร่าน และประเทศใกล้เคียงอื่น ๆ อีกองค์การหนึ่งคือกองบัญชาการอังกฤษในตะวันออกกลาง (British Middle East Command) ซึ่งเป็นการปฏิบัติการทางทหารที่เป็นพันธมิตรกันในดินแดน เนื่องจากการจัดตั้งองค์การทั้ง 2 ผู้รอบรู้และนักเขียนตั้งแต่สงครามจึงจัดประเทศที่อยู่ภายในขอบเขตขององค์การทั้ง 2 ดังกล่าวว่า หมายถึงดินแดนตะวันออกกลาง แต่การยอมรับโดยทั่วไปของคำว่าตะวันออกกลางนี้ถูกขัดขวางโดยความทรงจำอันเหนียวแน่นของการใช้คำที่ตั้งขึ้นก่อน คือคำว่าตะวันออกไกลและถูกขัดขวางเพราะไม่มีการยอมรับเรื่องพรมแดนทางภูมิศาสตร์อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการใช้ถ้อยคำที่สลับเปลี่ยนกันระหว่างตะวันออกกลางและตะวันออกไกลจะยังคงดำเนินต่อไปและสร้างความสับสนก็ตาม แต่การใช้คำว่าตะวันออกไกลก็ค่อย ๆ ถูกแทนที่โดยคำว่าตะวันออกกลาง การให้คำจำกัดความบางแห่งก็รวมถึงดินแดนทั้งหมดจากโมร็อกโกผ่านแอฟริกาเหนือไปยังปากีสถานตะวันตกขึ้นไปถึงพรมแดนอินเดีย และจากตุรกีบนทะเลดำไปทางใต้ผ่านเอธิโอเปียและซูดาน แต่เนื่องจากคำว่าตะวันออกไกลและตะวันออกกลางเป็นคำศัพท์ทางตะวันตกที่ซึ่งที่ตั้งของดินแดนที่อยู่ใกล้ยุโรป และเอเชียจึงไม่ค่อยใช้คำทั้งสองเช่นชาวอินเดียจำนวนมากในปัจจุบันได้กล่าวถึงโลกส่วนนี้ว่าเอเชียตะวันตกเฉียงใต้

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ความคิดเกี่ยวกับตะวันออกกลางได้มีความหมายแตกต่างกันไป ตะวันออกกลางหมายถึงดินแดนทั้งหมดซึ่งแผ่ขยายจากมหาสมุทรแอตแลนติก ข้ามไปแอฟริกาเหนือไปทางตะวันออกสู่อินเดีย ประชาชนจำนวนมากยังคงพูดถึงตะวันออกกลางว่าเป็นดินแดนทั้งหมดในแอฟริกาเหนือและเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตามในทางภูมิศาสตร์และทางประวัติศาสตร์มีเหตุผลในการคำนึงถึงคำว่าตะวันออกกลาง กล่าวคือ การแบ่งดินแดนนี้ออกเป็น 2 ภูมิภาค คือ เอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และแอฟริกาเหนือ

กลุ่มประเทศต่าง ๆ ตรงปลายสุดด้านตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียน คือ ส่วนสำคัญของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ประเทศเหล่านี้ได้แก่ ตุรกี ซีเรีย เลบานอน อิสราเอล จอร์แดน อิรัก และอียิปต์ แม้ว่าอียิปต์จะตั้งอยู่ในแอฟริกาแต่ก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ประวัติศาสตร์และประเพณีของอียิปต์มีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มากกว่าประเทศเพื่อนบ้านในแอฟริกา อีกประเทศหนึ่งคือไซปรัส ซึ่งเป็นเกาะตั้งอยู่ในเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออก ส่วนประเทศในแอฟริกาเหนือเริ่มจากทางทิศตะวันตกของอียิปต์ ได้แก่ ลิเบีย ตูนิเซีย แอลจีเรีย และโมร็อกโก⁴

เอเชียตะวันตกเฉียงใต้และแอฟริกาเหนือในอดีตและปัจจุบัน

เอเชียตะวันตกเฉียงใต้เป็นดินแดนที่มีขนาดใหญ่กว่าอเมริกา คือมีขนาดประมาณขนาดเดียวกับยุโรปทั้งหมด ซึ่งรวมถึงส่วนที่เป็นยุโรปของสหภาพโซเวียต ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของเทือกเขาอูราล ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ที่อยู่ตรงปลายสุดด้านตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียนมีขนาดเล็ก มีเมืองต่าง ๆ มากมายที่อยู่กระจัดกระจายไม่ห่างไกลกันนัก เมืองสำคัญ เช่น เยรูซาเล็ม ซึ่งพวกคริสเตียนเรียกว่าเป็นดินแดนศักดิ์สิทธิ์ แม้จะอยู่ห่างทะเลเพียง 30 ไมล์ แต่ก็ถูกพิจารณาว่าเป็นเมืองในแผ่นดินเนื่องจากแต่ละเมืองมีระยะที่ไม่ห่างไกลกันมาก จึงไม่น่าประหลาดใจเลยว่าบุคคลต่าง ๆ ที่ถูกกล่าวถึงในคัมภีร์ไบเบิล สามารถเดินทางไปมาโดยง่ายจากเมืองหนึ่งไปสู่อีกเมืองหนึ่ง

ห่างจากทิศตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียน ประเทศต่าง ๆ มีขนาดใหญ่กว่าและมีระยะห่างไกลกันมากขึ้น มีทะเลทรายหลายแห่ง คาบสมุทรอารเบียมีขนาดใหญ่กว่าอเมริกาทางทิศตะวันตกของแม่น้ำมิสซิสซิปปี ผืนแผ่นดินของบางประเทศเป็นทะเลทรายที่กว้างใหญ่ เช่น ประเทศซาอุดีอารเบีย และอิหร่าน ในประเทศเหล่านี้มีประชาชนจำนวนน้อยอาศัยอยู่ภายในบริเวณที่กว้างใหญ่

ที่ตั้งของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้มีความสำคัญมากที่สุด มีลักษณะเป็นสะพานแผ่นดินที่เชื่อมทวีปยุโรป เอเชีย และแอฟริกา ตลอดระยะเวลาแห่งประวัติศาสตร์ ดินแดนแห่งนี้เป็นที่รวมของประชาชนหลายพวก ซึ่งมีลักษณะต่าง ๆ กัน ทั้งด้านภาษา เชื้อชาติ และประเพณี ซึ่งได้กลายเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมของเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ได้มีกองทัพจำนวนมากเดินทางผ่านดินแดนนี้ ในจำนวนพวกแรก ๆ เป็นกองทัพของฟาโรห์แห่งอียิปต์โบราณ กองทัพกรีกและโรมันก็เข้าโจมตีและครอบครองดินแดน และแล้วพวกอาหรับก็ได้ชัยชนะและเป็นผู้เผยแพร่ศาสนาอิสลาม ต่อมาจักรวรรดิเซลจุกยุโรปตะวันตกพยายามที่จะตีเอาดินแดนศักดิ์สิทธิ์คืนจากพวกอาหรับ ในระยะเวลาเมื่อไม่นานมานี้กองทัพอันทรงพลังของฝรั่งเศสก็เข้าไปมีอิทธิพล กองทัพอังกฤษเข้าไปในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ดินแดนนั้นถูกข่มขู่โดยกองทัพนาซีเยอรมัน⁵

ในยุคกลางเอเชียตะวันตกเฉียงใต้เป็นทางผ่านของเส้นทางการค้าระหว่างยุโรปและตะวันออก แต่การเดินทางไม่สะดวกและอันตราย พวกพ่อค้ายุโรปต้องการค้นหาเส้นทางใหม่ ในปี ค.ศ. 1492 โคลัมบัสแล่นเรือไปทางตะวันตกข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกและค้นพบอเมริกา พวกพ่อค้าจึงคิดว่าอาจจะมีเส้นทางจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปยังเอเชียตะวันออก พวกเขาจึงเริ่ม

ค้นหาเส้นทางนั้น ในที่สุดก็พบว่าสามารถแล่นเรือจากยุโรปไปเอเชียโดยการแล่นเรือรอบ ปลายสุดทวีปแอฟริกา เส้นทางทางน้ำใหม่นี้มิได้ทำให้เส้นทางทางบกต้องสิ้นสุดลง ดินแดนนั้นยังคงมีความสำคัญทางการค้ามาจนปัจจุบัน

การเดินทางค้าขายโดยผ่านเส้นทางการค้าทางมหาสมุทรระหว่างยุโรปและเอเชียใช้เวลานานมาก ได้มีการขุดคลองบริเวณทางแคบ ๆ ของดินแดนซึ่งเชื่อมเอเชียและแอฟริกา เส้นทางนี้อยู่ตรงบริเวณคอคอดซุเอซซึ่งได้แยกทะเลเมดิเตอร์เรเนียนออกจากทะเลแดงถือเป็นเส้นชีวิตของการค้า ผู้นำฝรั่งเศสเห็นโอกาสที่จะได้ผลประโยชน์จากการค้าเหนือคู่แข่งอื่น จึงต้องการขุดคลองข้ามคอคอด แต่โครงการที่ได้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ.1798 ต้องล้มเหลวลง แต่มาในปี ค.ศ.1854 ชาวฝรั่งเศสผู้หนึ่ง ชื่อเฟอร์ดินาน เดอ เลสเซบ (Ferdinand de Lesseps) ได้รับคำสัญญาจากอียิปต์ในการสร้างคลอง ซึ่งควรจะใหญ่เพียงพอที่จะให้เรือสินค้าใหญ่แล่นผ่านได้ ในปี ค.ศ.1869 การขุดคลองซุเอซจึงสำเร็จ มีความยาว 104 ไมล์ คลองซุเอซเป็นเส้นทางทางน้ำที่สำคัญแห่งแรกที่ย่นระยะทางจากยุโรปไปตะวันออก และได้มีความสำคัญอย่างมากต่อประเทศยุโรปที่มีอาณานิคมในเอเชียดังเช่นอังกฤษ

ดินแดนอีกส่วนหนึ่งคือแอฟริกาเหนือ มิได้อยู่ในเส้นทางของการเดินทางระหว่างยุโรปและเอเชีย ในอดีตแอฟริกาเหนือไม่เคยเป็นเส้นทางที่สำคัญสำหรับการค้าหรือการเดินทาง พรหมแดนทางตะวันตกของแอฟริกาเหนือคือมหาสมุทรแอตแลนติก ทางใต้เป็นทะเลทรายซาฮาราอันกว้างใหญ่ บริเวณที่มีผู้คนอาศัยอยู่มากที่สุด ได้แก่ บริเวณที่ตั้งอยู่ระหว่างฝั่งทะเลและทะเลทราย ในอดีตประชาชนเหล่านี้ได้มีการติดต่อเพียงเล็กน้อยกับยุโรป หรือแม้แต่ส่วนอื่น ๆ ของทวีปแอฟริกา พวกเขาเหล่านั้นได้แยกออกจากส่วนอื่นของโลกมาเป็นเวลาหลายร้อยปี ชีวิตความเป็นอยู่จึงแตกต่างไปจากประชาชนส่วนอื่นของโลก

แอฟริกาเหนือได้ตกมาอยู่ใต้อำนาจของโลกโรมันเมื่อ 200 ปีก่อนคริสตกาล เมื่อกองทัพโรมันได้ชัยชนะคาร์เทจ อีก 200 ปีต่อมา อาหรับก็มีชัยชนะในแอฟริกาเหนือและมีอิทธิพลอยู่นาน ฝรั่งเศสเข้ามาระหว่าง ค.ศ.1800 เป็นชาติยุโรปชาติแรกที่ได้ชัยชนะนับตั้งแต่ระยะเวลาการปกครองของโรมัน ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในแอฟริกาเหนือได้เอกราชทั้งหมด และพิจารณาตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของโลกอาหรับ ประเทศในแอฟริกาเหนือ 2 ประเทศ คือ แอลจีเรีย และลิเบีย เป็นประเทศใหญ่ที่แผ่ขยายไปทางใต้สู่ซาฮารา มีประชาชนเพียงเล็กน้อยที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่เป็นทะเลทราย ทะเลทรายได้แบ่งแยกแอฟริกาเหนือซึ่งเป็นอาหรับออกจากประเทศในแอฟริกาที่อยู่ใต้ซาฮารา

เอเชียตะวันตกเฉียงใต้และแอฟริกาเหนือได้แยกออกจากยุโรปตะวันตกและยุโรปกลาง โดยลักษณะอื่น ๆ มากกว่าลักษณะทางภูมิศาสตร์ นั่นคือ ความแตกต่างทางด้านภาษาและศาสนา ภาษาต่าง ๆ ในยุโรปแตกต่างจากภาษาอารบิก เปอร์เซีย ตุรกี ซึ่งเป็นภาษาสำคัญที่ใช้พูดกันในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และแอฟริกาเหนือ ศาสนาที่สำคัญในยุโรปคือคริสต์ศาสนา ส่วนศาสนาที่สำคัญของประชาชนในดินแดนทั้งสองแห่งคืออิสลาม⁶

ลักษณะภายในของดินแดนดังกล่าวคือเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ และแอฟริกาเหนือ หรืออาจรวมเรียกว่าตะวันออกกลาง มีความแตกต่างกันมากไม่ว่าจะเป็นผืนแผ่นดิน อากาศ พืชผล และสิ่งมีชีวิต บางแห่งเป็นภูเขาที่มีฝนตก ขณะที่บางแห่งเป็นทะเลทรายที่แห้งแล้ง บางแห่งมีป่าหนาที่บอบบาง ขณะที่บางแห่งก็กว้างเปล่า บริเวณที่มีความชุ่มชื้นก็มีผู้คนอาศัยอยู่มาก บางแห่งแห้งแล้งจนไม่มีผู้คนอาศัยอยู่ ดังจะได้กล่าวถึงสภาพสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันในดินแดนดังกล่าวต่อไป

ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความแตกต่างกันในตะวันออกกลาง

ลักษณะภูมิศาสตร์ ชาวตะวันตกส่วนใหญ่มองตะวันออกกลางว่าเป็นดินแดนที่เป็นทะเลทรายอันกว้างใหญ่ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของชนเผ่าเร่ร่อนต่าง ๆ ที่ชอบขี่อูฐหรือม้าอารเบีย และขับไล่ฝูงแพะและแกะจากบ่อน้ำในทะเลทรายแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง เพื่อหาน้ำประทังชีวิต เป็นความจริงที่ว่าประมาณมากกว่า 90% ของดินแดนนั้นแห้งแล้ง และไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้เนื่องจากสภาวะอากาศไม่อำนวย ลักษณะอากาศของดินแดนส่วนใหญ่คล้ายกับลักษณะอากาศของอเมริกาทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ ตัวอย่างเช่นบริเวณทะเลแดงจะมีลักษณะอากาศคล้ายอากาศบริเวณอ่าวแคลิฟอร์เนีย อิสราเอล และเลบานอน มีอากาศคล้ายกับแคลิฟอร์เนียภาคใต้ อากาศตามชายฝั่งตุรกีคล้ายกับแคลิฟอร์เนียภาคเหนือ ส่วนซีเรียและอารเบียภาคเหนือมีอากาศแห้งแล้งคล้ายกับรัฐออริโซนาและนิวเม็กซิโก อย่างไรก็ตาม ในอเมริกาเหนือไม่มีลักษณะอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งมากเหมือนกับความแห้งแล้งบริเวณทะเลทรายอันกว้างใหญ่ในอารเบียภาคกลาง จำนวนฝนตกในตะวันออกกลางมีเพียงเล็กน้อย ดินแดนที่จะใช้ทำการเกษตรกรรมก็หายากและมีทรัพยากรธรรมชาติอันจำกัด เนื่องจากผืนแผ่นดินแห้งแล้ง สิ่งเหล่านี้เป็นภาระอันหนักและเป็นปัญหาสำคัญของตะวันออกกลาง⁷

อย่างไรก็ตาม ยังนับว่าโชคดีเพราะมิใช่ว่าดินแดนทั้งหมดจะแห้งแล้งไร้ประโยชน์ บริเวณพระจันทร์เสี้ยวที่อุดมสมบูรณ์ได้แผ่ขยายไปตามชายฝั่งตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียนขึ้นไปถึงเชิงเขาทอรัส (Taurus Mountains) ในตุรกี และลงไปสู่แม่น้ำไทกริสและยูเฟรติสในซีเรียและอิรักและอิรักตรงไปยังอ่าวเปอร์เซีย นอกจากนี้ยังมีบริเวณอันยาวที่อุดมสมบูรณ์ในลุ่มแม่น้ำ

ไนล์ มีดินแดนที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม ในอิหร่านดินแดนชายฝั่งที่อุดมในเยเมน อารเบียภาคใต้ และตุรกีตะวันออกตามชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียน ทิวเขาที่สูงเหมือนเขาทอรัสในตุรกีคือเอลเบิร์ช และซากรอส (Elburs and Zagros) ในอิหร่าน และที่ราบสูงแห่งเยเมนเป็นทิวเขาที่ตัดแบ่งดินแดนให้เป็นหน่วยที่โดดเดี่ยวหลายแห่ง ทิวเขาเอลเบิร์ชมียอดที่สูงที่สุดคือเดมาเวนด์ (Demavend) สูงถึง 18,900 ฟุต และมีหิมะปกคลุมตลอดทั้งปี

โดยทั่วไปตะวันออกกลางมักขาดทรัพยากรธรรมชาติอย่างอื่นนอกจากน้ำมัน ตุรกีมีแร่ธาตุหลายชนิดเพียงพอสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ทันสมัยที่สุด แต่แม้แต่แร่เหล็ก ถ่านหิน ทองคำ ก็เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญรองลงไปเท่านั้น ถึงแม้ว่าน้ำมันของอิหร่านและของบางประเทศในคาบสมุทรอารเบียจะเป็นทรัพยากรอันสำคัญยิ่ง แต่คุณค่าของน้ำมันขึ้นอยู่กับการขายสู่ตลาดโลกมากกว่าการใช้ภายในประเทศ เพิ่งจะในรอบสิบปีไม่นานมานี้เองที่กำไรจากการค้าน้ำมันได้ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศอย่างกว้างขวาง แต่มีใช้ว่าดินแดนทุกแห่งในตะวันออกกลางจะมีความร่ำรวยด้วยน้ำมัน ประเทศตะวันออกกลางส่วนใหญ่มิได้ผลิตน้ำมันเลย หรือไม่ก็ผลิตในปริมาณเพียงเล็กน้อยเท่านั้น นำประหลาดที่ประเทศต่าง ๆ ที่มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่สูง เช่น อียิปต์ ซีเรีย ตุรกี และอิสราเอล แต่มีทรัพยากรน้ำมันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ขณะที่ประเทศที่ร่ำรวยด้วยน้ำมัน เช่น ซาอุดีอาระเบีย คูเวต อาบูดาบี และกาตาร์ กลับประสบปัญหาในด้านพัฒนาประเทศ อิรักและอิหร่านได้พยายามอย่างเต็มที่ในการใช้กำไรจากน้ำมันพัฒนาประเทศ แต่อุปสรรคทางการเมืองและสังคมเป็นสิ่งที่ขัดขวางความสำเร็จอย่างแท้จริง

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าที่สุดของชาวตะวันออกกลาง แต่ก็ก็เป็นสิ่งที่ขาดแคลนซึ่งได้สร้างปัญหาให้กับประเทศอย่างมากมาย ทะเลทรายซึ่งมีเนื้อที่กว้างใหญ่ก็ยังคงแห้งแล้ง ซึ่งเป็นเหตุที่ทำให้อากาศส่วนใหญ่ของตะวันออกกลางแห้งแล้ง ความหวังอันเดียวสำหรับการจัดหาน้ำให้ได้ในปริมาณที่เพียงพอ ก็คือการปรับปรุงแก้ไขการชลประทานให้เชื่อมกับประเทศที่มีแม่น้ำเล็กน้อย ประมาณ 5% ของดินแดนทั้งหมดถูกใช้ในการเพาะปลูก ปัจจุบันการแผ่ขยายพื้นที่เพาะปลูกทำได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้คือ เพียง 1 หรือ 2% ในแต่ละ 10 ปีด้วยวิธีการปัจจุบันของการเพิ่มการชลประทานและทำพื้นดินให้อุดม ซึ่งการกระทำเพียงเท่านี้ยังต้องใช้ความพยายามอย่างใหญ่หลวงขณะที่อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรมากกว่า 2% ต่อปี ด้วยเหตุนี้ดินแดนส่วนใหญ่ในตะวันออกกลางยังคงเป็นภูเขาและทะเลทรายที่ไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ดี

ในตะวันออกกลางมีแม่น้ำสายใหญ่ ๆ เพียง 2 สาย เท่านั้น คือ ไนล์ และไทกริส-ยูเฟรติส แม่น้ำอื่น ๆ ที่ยาวมากกว่า 350 ไมล์ คือ กิซิล เออร์มัก (Kizil Irmak) หรือแม่น้ำแดง ในตุรกี เปรียบเทียบได้กับฝั่งตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียน แม่น้ำจอร์แดน (Jordan) ลิดานี (Lidani) และโอรอนส์ (Orontes) ที่ได้สร้างดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ในเลบานอน อิสราเอล จอร์แดน และซีเรีย แม่น้ำที่กว้างใหญ่ที่สุดในบรรดामแม่น้ำดังกล่าวนี้คือ แม่น้ำจอร์แดน แต่กว้างเพียง 85 ไมล์เท่านั้น ความยาวของหุบเขาจอร์แดนจากต้นแม่น้ำซึ่งอยู่ที่ภูเขาเฮอร์มอน (Mount Hermon) ไปยังปลายสุดด้านใต้ของทะเลเดดซี (Dead Sea) ยาว 110 ไมล์

ผลิตผลทางเกษตรกรรมและปศุสัตว์ ได้มีการเพาะปลูกพืชที่เป็นอาหารหลักตลอดดินแดนตะวันออกกลางที่สำคัญคือข้าวสาลี ซึ่งอาจจะเป็นพืชที่ทำการเพาะปลูกเป็นครั้งแรกในตะวันออกกลาง ตุรกีเป็นประเทศสำคัญที่ผลิตข้าวสาลี ส่วนใหญ่มักปลูกทางภาคเหนือ ข้าวบาเลย์เป็นพืชที่สำคัญอันดับ 2 ซึ่งเป็นที่รู้จักในดินแดนตั้งแต่สมัยยุคหินใหม่ นอกจากนั้นยังมีพืชอื่น ๆ เช่น ข้าวโพด ข้าวไร และพืชที่ทนความแห้งแล้ง เช่น ข้าวฟ่าง พืชที่สำคัญของประชาชนอีกอย่างหนึ่งคือข้าวเจ้า มักปลูกในบริเวณทะเลทราย โดยอาศัยความช่วยเหลือของการชลประทานส่วนใหญ่ปลูกในอียิปต์ อิหร่านและบริเวณชายแดนตอนล่างของอิรัก

แม้ว่าจะมีดินแดนที่ทำการปลูกข้าวได้ดังกล่าวมา แต่ตะวันออกกลางก็มิได้ผลิตอาหารเพียงพอในการเลี้ยงตัวเอง ขณะเดียวกันยังรับซื้อข้าวจากต่างประเทศ แม้ว่าข้าวสาลีบางส่วนและข้าวเจ้าบางส่วนจะถูกส่งเป็นสินค้าออกก็ตาม ตุรกี อิรัก และซีเรีย บางครั้งก็มีจำนวนข้าวสาลีเพียงพอขณะที่อิหร่าน อิสราเอล และอียิปต์ ต้องซื้อสินค้าข้าวจากต่างประเทศ

ต้นไม้ที่สำคัญของตะวันออกกลางคือ ต้นมะกอกน้ำ ไม้ตระกูลมะนาว อินทผลัม ตุรกีเป็นผู้นำในการผลิตน้ำมันมะกอก ดินแดนริมฝั่งทะเลของซีเรีย เลบานอน และอิสราเอล ก็ผลิตน้ำมันมะกอกเช่นกัน อิหร่านเป็นประเทศที่ผลิตรองลงมา มะนาวอาจมีต้นกำเนิดในตะวันออกกลางและถูกแนะนำสู่ยุโรปโดยนักบวชเสดในคริสต์ศตวรรษที่ 11 สัมปลูกตามริมด้านตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียน ตุรกีภาคใต้ และอิหร่านภาคเหนือ สัมเป็นสินค้าออกชั้นนำชนิดหนึ่งของอิสราเอล นอกจากนั้นอินทผลัมก็เป็นผลไม้ชั้นนำอีกอย่างหนึ่งของตะวันออกกลาง

พืชอุตสาหกรรมชั้นนำคือฝ้าย ฝ้ายของอียิปต์เป็นสินค้าออกที่สำคัญที่สุด ถึงแม้ว่ารัฐบาลพยายามแบ่งแยกผลิตผลทางเกษตรกรรมให้มีหลาย ๆ ชนิดเพื่อหลีกเลี่ยงการขึ้นอยู่กับสินค้าฝ้ายมากเกินไป ตุรกีเป็นประเทศที่ผลิตฝ้ายได้มากรองจากอียิปต์ ซีเรีย อิรัก อิสราเอล และอิหร่าน ได้เคยทดลองการปลูกฝ้ายแต่ก็ไม่สามารถแข่งขันกับฝ้ายของอียิปต์ได้ ต้นปอ

ปาน ก็ปลูกบริเวณพระจันทร์เสี้ยวอันอุดมสมบูรณ์ แต่มีจำนวนไม่มากเพียงพอที่จะส่งเป็นสินค้าออกที่สำคัญ

พืชผลที่มีความสำคัญรองลงมาอีกคือกาแฟ ปลูกตามเนินเขาในแยมเมน มีการปลูกชาจำนวนเล็กน้อยในภาคเหนือตามฝั่งทะเลดำของตุรกีและฝั่งทะเลแคสเปียนของอิหร่าน นอกจากนั้นตุรกีก็ยังปลูกหัวผักกาดแดง อ้อย และยังปลูกยาสูบใกล้ ๆ กับชายฝั่งทะเลเอเจียน

การปลูกสัตว์เป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญสำหรับทั้งพวกเร่ร่อนตามทะเลทรายและพวกทำการเพาะปลูกที่ตั้งหลักแหล่งแล้ว อูฐยังคงเป็นสัตว์ที่เด่นของตะวันออกกลางและมีจำนวนมากมาย แต่ปัจจุบันได้ลดจำนวนลงเนื่องจากการใช้รถบรรทุกเข้ามาแทนที่กองคาราวานที่ใช้ อูฐ อย่างไรก็ตาม อูฐก็มีความสำคัญในฐานะเป็นพาหนะข้ามทะเลทรายและยังคงรับใช้พวกเร่ร่อนทะเลทรายสำหรับการขนส่ง อาหาร และความร่ำรวย พวกเร่ร่อนตามทะเลทรายดีมีนมกินเนื้อ ใช้ขนถักเป็นกระโจมและเสื้อคลุม เผามูลอูฐเป็นเชื้อเพลิง ใช้ปัสสาวะสำหรับทำยาและยารักษาแผล อูฐยังถูกนำมาเป็นสินสอดเดิมของผู้หญิงเมื่อมีการแต่งงาน และใช้เป็นแรงงานได้อีกด้วย

นอกจากอูฐแล้วยังมีการเลี้ยงแกะและแพะ ตลอดทั้งดินแดนและมีจำนวนมากเช่นกัน แต่ไม่เหมือนกับอูฐเพราะทั้งแพะและแกะจะขาดน้ำได้เพียง 2-3 วัน เท่านั้น เพราะฉะนั้นดินแดนที่มันท่องเที่ยวไปหาอาหารก็จำกัดอยู่เพียง 2-3 ไมล์จากที่ที่มีน้ำ อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่าฝูงสัตว์มีขนาดเล็กและจำนวนน้อยเพราะการขาดแคลนหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ สัตว์เหล่านี้จะถูกเลี้ยงโดยชาวนาที่ตั้งหลักแหล่งแล้วมากกว่าพวกเร่ร่อน มักกลายเป็นสัตว์ธรรมดาในตะวันออกกลาง เป็นสัตว์ฟุ่มเฟือยเท่านั้น สัตว์ที่ใช้ขี่คือลา นอกจากนั้นมีการเลี้ยงหมูบ้างเหมือนกันแต่น้อย ส่วนใหญ่เลี้ยงโดยชาวคริสต์ที่เป็นชนกลุ่มน้อยเพราะอิสลามมีข้อห้ามเกี่ยวกับหมู

มนุษยชาติ ชีวิตของประชาชนชาวตะวันออกกลางมักถูกแสดงโดยลักษณะของโอเอซิสในทะเลทราย นับตั้งแต่ได้มีการรวมกันเป็นครอบครัวในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำหรือในดินแดนที่มีฝนตก ภายในดินแดนที่โดดเดี่ยวดังกล่าวลักษณะประชาชนและวัฒนธรรมก็ต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ประชาชนจำนวนมากมีความรู้เพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับเพื่อนบ้านของตนถูกตัดขาดจากเพื่อนบ้านโดยสิ่งกีดขวางทางธรรมชาติ ในชุมชนแต่ละแห่งที่โดดเดี่ยว ก็มีการพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมของตน แต่ละสังคมประกอบด้วยการตั้งหลักแหล่งที่จำกัด มีสิ่งที่ยังชีพเฉพาะตนเองเท่านั้น โดดเดี่ยวด้วยความแห้งแล้งรอบด้าน จนกระทั่งเวลาสมัยใหม่การติดต่อหรือเชื่อมโยงกับโลกภายนอก

เพียงอย่างเดียวที่ปรากฏให้เห็น คือกองคาราวานอูฐที่ผ่านมาเป็นครั้งคราวจากถิ่นที่มีการตั้งหลักแหล่งที่โดดเดี่ยวแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง

ในบริเวณที่ราบสูงชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออก จะพบกลุ่มคนที่นับถือศาสนาหลายกลุ่ม เช่น พวกซามาริตันส์ (Samaritans) ดรูซ (Druses) มาโรไนท์ (Maronites) เมตาวิลลา (Metawilas) และอลาวิส (Alawis) ในอนาโตเลียภาคตะวันออกและอิหร่านภาคเหนือ พวกเคอร์ด (Kurds) ซึ่งเป็นกลุ่มมนุษยชาติกลุ่มหนึ่ง ได้รักษาลักษณะเด่นของตนเองภายในทิวเขาที่ถูกปกป้องคือ ทอร์ซ และซาโกรส ในอิหร่านภาคเหนือก็คือพวกเคอร์ดยซิดิส (Yezidis) และชนเผ่าเชอคาสเซียนและตุโกเมน (Cirassians and Turcomens) ที่มีภาษาเด่นของตนเอง⁸

ประชาชนที่สำคัญที่เราจะเกี่ยวข้องกับในการศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันออกกลางก็คือ กลุ่มชนที่พูดภาษาเซมิติก ตุรกี และเปอร์เซีย นับเป็นการแบ่งที่กว้างและภายในของแต่ละภาษาดังกล่าวก็ยังมีสาขาย่อยไปอีก คำศัพท์บางคำในตะวันออกกลางเช่นคำว่าเชื้อชาติ (race)-ความเป็นชาติ (nationality) และศาสนา (religion) มีความหมายที่แตกต่างไปจากโลกตะวันตก ดังจะเห็นได้จากคำอธิบายที่เกี่ยวข้องกับประชาชนของตะวันออกกลาง ซึ่ง แบ่งเป็น 3 พวกใหญ่ ๆ ได้แก่ พวกเซไมท์ เทอร์ค และอิหร่าน พูดภาษาเซมิติก ตุรกี และเปอร์เซีย ตามลำดับ

1. เซไมท์ กลุ่มคนที่ใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลางคือ พวกเซไมท์ที่พูดภาษาเซมิติก ซึ่งภาษาในตระกูลเซมิติกนี้มีหลายภาษา ที่ใช้อยู่เป็นภาษาหลักคืออารบิกและฮีบรู ซึ่งเป็นภาษาของอิสราเอลสมัยใหม่ มีเพียงจำนวนน้อยที่พูดภาษาแคลเดียน (Chaldean) และซีรีแอก (Syriac)-ซึ่งมักใช้เพื่อจุดประสงค์ทางศาสนา ความรู้ที่เกี่ยวกับภาษาเซมิติกเริ่มด้วยบันทึกที่พวกอัครทูตเขียนทิ้งไว้

1.1 ชาวอาหรับคือประชาชนที่ใช้ภาษาอารบิก ภาษาอารบิกมิใช่ภาษาดั้งเดิมของดินแดนแห่งนี้ การแผ่กระจายของภาษาอารบิกเป็นปรากฏการณ์ใหม่ในประวัติศาสตร์ เมื่อ 2 พันปีมาแล้ว อารบิกเป็นเพียงภาษาหนึ่งในจำนวนภาษาเซมิติก ซึ่งมีถิ่นเดิมในอารเบียภาคกลาง จนกระทั่งประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 7 อาหรับได้ชัยชนะแผ่ขยายอิทธิพลจึงทำให้วัฒนธรรมแพร่หลาย ก่อนเวลาดังกล่าวภาษาต่าง ๆ ของแอฟริกาเหนือ และดินแดนหลายแห่งในอิหร่านมิได้ใช้ภาษาเซมิติก ภาษาของปาเลสไตน์และซีเรียแม้จะเป็นเซมิติกแต่ก็มิใช่อารบิก

ในดินแดนตะวันออกกลางที่มีชาวอาหรับอาศัยอยู่ประมาณ 70-80 ล้านคน ถึงแม้ว่าชาวอาหรับจะมีลักษณะหลายอย่างเหมือนกัน แต่ก็มีภาษาที่แตกต่างกันมาก และวิถีทางการดำเนินชีวิตก็ต่างกัน คำว่าอาหรับ มิได้หมายถึงความเป็นชาติตามระเบียบแบบแผนเพราะยังไม่มีประเทศ

อาหารับประเทศเดียว แม้ว่านักชาตินิยมอาหารับจำนวนมากมีความปรารถนาที่จะรวมอาหารับให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประเทศอาหารับในปัจจุบันได้แก่ อียิปต์ ซาอุดีอาระเบีย จอร์แดน สาธารณรัฐเลบานอน สาธารณรัฐอิรัก สาธารณรัฐอาหารับซีเรีย สาธารณรัฐประชาชนแห่งเยเมนใต้ นอกจากนั้นคำว่าอาหารับนี้ก็มิได้หมายถึงเชื้อชาติ ในความหมายทางโบราณคดี ตามชายฝั่งตะวันออกของเมดิเตอร์เรเนียนเมืองต่าง ๆ เต็มไปด้วยชาวอาหารับที่มีผมสีบรอนด์ ตาสีฟ้า ผิวสีขาว ผู้นำจำนวนมากของโลกอาหารับเช่นนักการทูตจะไม่มีลักษณะที่แตกต่างไปจากชาวเยอรมันหรือสวีเดน แต่ตามถนนในเมืองใหญ่ของโลกอาหารับผู้เดินทางไปมาจะพบชาวอาหารับที่มีผิวสีดำนมหยิก และลักษณะหน้าตาแบบนิกรอยด์ ด้วยการแผ่กระจายของชาวแอฟริกันโดยการอพยพและการถูกนำไปขายเป็นทาสมีอิทธิพลต่อเผ่าพันธุ์ของชาวตะวันออกกลางมาก ชาวอาหารับมีความแตกต่างกันมากในสีผิว รูปร่างลักษณะใบหน้า ชนิดของผม ต่างกันมากจนกระทั่งคำว่า อาหารับไม่สามารถจะเป็นที่เข้าใจว่าหมายถึงเชื้อชาติ (race)

ข้อที่น่าสังเกตประการหนึ่ง คือ ชาวอาหารับทุกคนมิได้เป็นมุสลิมทั้งหมด คือมิได้นับถือศาสนาอิสลาม ความจริงแล้วมีชาวยิวอาหารับเป็นจำนวนมาก ยิ่งกว่านั้นประมาณ 7-8 ล้านคนเป็นคริสเตียนอาหารับ ในความเป็นจริงอาหารับทุกประเทศ นอกจากเลบานอนประชาชนส่วนใหญ่เป็นมุสลิม เลบานอนได้รับการยอมรับว่าเป็นสาธารณรัฐอาหารับคริสเตียนด้วยเหตุผลหลายประการ ในความเป็นจริงแล้วอาหารับเป็นชนกลุ่มน้อยของประชาชนมุสลิมของโลกเท่านั้น นอกเหนือจากนั้นชาวมุสลิมประมาณ 10 พันล้านคนเป็นอาหารับ ดังนั้น จึงเห็นได้ชัดว่า คำว่าอาหารับมิได้หมายถึงศาสนาของประชาชนเหล่านั้น

จึงอาจกล่าวได้ว่า คำว่าอาหารับ มิได้ชี้ให้เห็นถึงเชื้อชาติ ศาสนา หรือความเป็นชาติ เป็นการง่ายที่จะกล่าวว่าอะไรที่อาหารับไม่เป็น มากกว่าที่จะกล่าวว่าอาหารับคืออะไร มีบุคคลจำนวนมากและกลุ่มคนหลายกลุ่มที่พูดภาษาอารบิก แต่มิได้พิจารณาตนเองว่าเป็นสมาชิกของชุมชนอาหารับ อาจกล่าวได้อย่างกว้าง ๆ ว่า อาหารับก็คือผู้ที่มีภาษาและวัฒนธรรมเป็นอารบิก และเป็นผู้พาตนเองเข้าเกี่ยวข้องกับปัญหาอาหารับ ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม

ถึงแม้ว่าอาหารับจะหมายถึงประเทศที่มีประชาชนพูดภาษาอารบิก ซึ่งอยู่ในทวีปเอเชีย และอียิปต์ แต่ประเทศอื่น ๆ ในทวีปแอฟริกาที่เป็นอาหารับก็มีหลายประเทศได้แก่ซูดาน ลิเบีย โมร็อกโก มอริเตเนีย โซมาเลีย จิบูตี ตูนิเซีย และแอลจีเรีย ประเทศเหล่านี้รวมทั้งอียิปต์ ซีเรีย อิรัก เลบานอน จอร์แดน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน เยเมน คูเวต ซาอุดีอาระเบีย บาห์เรน โอมาน กาตาร์ สหรัฐอาหารับ (United Arab Emirates) และปาเลสไตน์เป็น

สมาชิกสันติบาตอาหรับ และมีภาษาทางราชการคือ อารบิก และทุกประเทศก็พิจารณาตนเองว่า เป็นอาหรับ ปัจจัยสำคัญอันเดียวของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในหมู่พวกเขาก็คือภาษา

1.2 ชาวอิว กลุ่มเซมิติกที่ใหญ่อีกกลุ่มหนึ่งก็คืออิว ซึ่งปัจจุบันรวมกันอยู่ในประเทศ อิสราเอล ภาษาของพวกอิวคือฮิบรูซึ่งมีที่มาจากแหล่งเดียวกับภาษาอารบิก และเหมือนเป็นภาษาที่ 2 เพราะมีไวยากรณ์ ศัพท์ โครงสร้างของประโยค และการเขียนที่คล้ายกันมาก ไม่เพียงแต่รากศัพท์ ของภาษาอารบิกและฮิบรูจะเหมือนกันเท่านั้น แต่การใช้ถ้อยคำก็เหมือนกันมากจนกระทั่งความ รู้ของทั้งภาษาฮิบรูหรืออารบิกอาจให้ประโยชน์แก่นักศึกษาในการเรียนอีกภาษาหนึ่ง

คำว่าอิวก็เช่นเดียวกับคำว่าอาหรับ คือเป็นการยากที่จะกำหนดความหมายและแน่นอนที่คำ นี้ไม่ได้หมายถึงความเป็นชาติ เนื่องจากมิได้มีแต่เพียงชาวอิสราเอลเท่านั้น แต่ยังมีอิวอื่น ๆ เช่น อเมริกัน ฝรั่งเศส รัสเซีย และแม้แต่อิวอาหรับ อิวก็ประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ มากเหมือน อาหรับ ถึงแม้ว่าอิวจะเป็นประชาชนเผ่าเซมิติกโดยทางประวัติศาสตร์และยังใช้ภาษาฮิบรู แต่ภาษา นี้ก็เป็นภาษาแม่ของประชาชนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของประชาชนทั้งหมดของอิสราเอล

2. เตอร์ก กลุ่มชนที่ใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลางต่อจากพวกเซไมท์ก็คือ เตอร์ก พวก นี้สืบเชื้อสายมาจากชนเผ่าต่าง ๆ ซึ่งอพยพเคลื่อนย้ายมาจากเอเชียกลางในราวคริสต์ศตวรรษ ที่ 11 และ 12 ชนเผ่าตุรกีเคลื่อนย้ายไปทางตะวันตกและจะเปลี่ยนไปนับถือศาสนาอิสลาม จะ เห็นได้ว่าปัจจุบันชาวเติร์กจำนวนมากเป็นมุสลิม ความจริงคำว่าเติร์กโดยทั่วไปหมายถึง พวกมุสลิมซึ่งมีภาษาตุรกีเป็นภาษาประจำตัว

พวกเติร์กมีความสัมพันธ์กับชนเผ่ามองโกลอยด์ โดยมีพวกอื่นซึ่งเป็นชนเผ่ามอง โกลอยด์เผ่าหนึ่งและเป็นพวกแรกที่ประสบความสำเร็จในความมีชื่อเสียง เตอร์กเป็นพวกที่ออกมา จากทุ่งหญ้าแห่งมองโกเลีย มีชัยชนะเหนือยุโรปและตะวันออกกลางระยะหนึ่ง จะเห็นได้ว่าพวกนี้ได้ ทิ้งอิทธิพลด้านภาษาไว้ในยุโรปที่ยังคงเด่นชัดคือภาษาอังกฤษเรียน ซึ่งมีรากเดิมแบบเดียวกับ ภาษาตุรกี

ในระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 7 ชนเผ่าตุรกีได้เริ่มเข้าแทรกแซงตะวันออกกลางโดยมา ทางเติร์กิสถาน ภายหลังจากที่เปลี่ยนไปนับถือศาสนาอิสลามแล้ว พวกเติร์กก็บุกรุกตะวันออก กลาง และได้จัดตั้ง Seljuk Sultanate of Rum ซึ่งในเวลานั้นมีประชาชนหลายพวกอาศัยอยู่ คือ คริสเตียนกรีก อาร์เมเนียน ซีเรียน และมุสลิมเคอร์ด หลังจากนั้นชนกลุ่มเหล่านี้ก็ถูกพวกเติร์ก กลืน ถึงแม้ว่าจะเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้นที่ยังคงอยู่ภายในตุรกีสมัยใหม่

ภายหลังจากที่พวกเตอร์กเข้ามาแล้วก็มีความมองโกลติดตามมาภายใต้การนำของ เจงกิสข่าน (Genghis Khan ค.ศ.1162-1227) มีชัยชนะเหนืออิหร่านทั้งหมดในคริสต์ศตวรรษที่ 13 หลานของเจงกิสข่าน คือฮูลากู (Hulagu) ได้ทำลายแบกแดด และทำลายงานด้านการชลประทานซึ่ง ควบคุมระบบการไหลของแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส เท่ากับทำให้ดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ต้องเสียประโยชน์ไป อย่างไรก็ตาม ราชวงศ์มองโกลเกิดความแตกแยกขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 14 สิ่งที่เหลือไว้ ไม่มีอะไรมากไปกว่าความดูร้ายในปัจจุบันพวกที่สืบเชื้อสายมาจากมองโกลมีอยู่ในอิหร่านภาค ตะวันออกและอัฟกานิสถานตะวันตก

ผลกระทบของตุรกีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในตะวันออกกลางนั้นเป็นอิทธิพลที่ผ่านจักรวรรดิออตโตมาน ในการปะทะกันระหว่างพวกมองโกลและเตอร์กทำให้สุลต่านเซลจุกแห่งรัฐกัสม์อำนาจ และได้มีชนเผ่าเตอร์กอนาโตเลียอีกเผ่าหนึ่งที่ได้ชื่อตามชื่อผู้นำ คือ ออสมาน (Osman) หรือ ออสมานลี (Osmanli) หรือออตโตมาน (Ottoman) เริ่มขึ้นสู่อำนาจแทนที่ด้วยการต่อสู้ซึ่งภายใน 2-3 ศตวรรษก็ได้อำนาจอย่างเต็มที่ ควบคุมตะวันออกกลางไปสู่ทางเข้าอิหร่าน นับเป็นเวลา 400 ปีที่จักรวรรดิออตโตมานครอบครองอาหรับภาคตะวันออก จนกระทั่งสิ้นสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงถูกแบ่งออกเป็นรัฐอาหรับหลายรัฐ และสาธารณรัฐตุรกีในปัจจุบัน ปัจจุบันพรมแดนทางภูมิศาสตร์ของสาธารณรัฐตุรกีคาบเกี่ยวดินแดนซึ่งมีประชาชนอาศัยอยู่มากกว่า 30 ล้านคน หรือน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของประชาชนเหล่านั้นพูดภาษาตุรกี ในสหภาพโซเวียตก็มีประชาชนพูดภาษาตุรกีจำนวนมากเช่นกัน

3. อิหร่าน ชาวอิหร่านพูดภาษาเปอร์เซียมีจำนวนมากกว่า 30 ล้านคนและภาษาเปอร์เซียก็นับเป็นกลุ่มภาษาศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับ 3 ของตะวันออกกลาง พวกอิหร่านเป็นชนเผ่าอินโดยูโรเปียนผู้มีที่ตั้งหลักแหล่งเดิมอยู่นอกตะวันออกกลาง และมีอิทธิพลต่อภาษาของยุโรป ในสมัยโบราณมีภาษาอินโดยูโรเปียนมากมาย ในปัจจุบันประชาชนกลุ่มอื่นที่พูดภาษาอินโดยูโรเปียนที่แตกต่างไปคือ ปาธานส์ (pathans) คาฟีร์ (Kafirs) อาร์เมเนียน (Armenians) กรีก (Greeks) และเซฟาร์ดิกยิว (Sephardic Jews)

ประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับชาวอิหร่านคือ เคอร์ด (Kurds) ได้กระจัดกระจายตลอดทั่วตุรกีตะวันออก อิรัก ซีเรียภาคเหนือ อิหร่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และรัสเซีย สถิติที่แน่นอนของจำนวนชาวเคอร์ดไม่แน่ชัดแต่คาดว่าประมาณ $3\frac{1}{2}$ ล้านคนถึง 11 ล้านคน แต่นักปราชญ์โดยทั่วไปยอมรับตัวเลข $8\frac{1}{2}$ ล้านคนถึง 10 ล้านคน ในจำนวนนี้มากกว่า 4 ล้านคนอยู่ในตุรกี 3 ล้านคนอยู่ในอิหร่าน 2 ล้านคนอยู่ในอิรัก และครึ่งล้านคนอยู่ในซีเรีย และรัสเซีย

ทรานส์คอเคเชีย (Russian Transcaucasia) พวกเขาเคอร์ดไม่เพียงแต่สามารถรักษาภาษาและลักษณะวัฒนธรรมของตนเท่านั้น แต่ยังรักษาลักษณะทางร่างกายซึ่งมีแนวโน้มที่จะชี้ลักษณะของตนเองเนื่องจากความโดดเดี่ยวของตน ในตุรกี อิรัก และอิหร่าน พวกเขาเคอร์ดเป็นชนกลุ่มน้อยที่สำคัญจนทำให้เกิดปัญหาทางการเมืองที่ยุ้งยากซับซ้อน ไม่เคยมีประเทศของชาวเคอร์ดที่เป็นอิสระอย่างแท้จริงเป็นแต่เพียงอำนาจอธิปไตยของเผ่า อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกของความเป็นชาติที่รุนแรงก็ยังคงอยู่ และอีกเช่นเดียวกัน เป็นการยากที่จะให้คำจำกัดความอย่างกระตัดรัดของคำว่า Kurdish Kinship เคอร์ดมิใช่เชื้อชาติไม่มีรัฐทางการเมืองและไม่มีศาสนาอื่นนอกจากของพวกเขาเอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสุนหนี่มุสลิม แต่เคอร์ดก็ยังเป็นกลุ่มของชาติที่มีลักษณะของตนในตะวันออกกลาง ความรู้สึกของความเป็นชาติของพวกเขารุนแรงมากจนกระทั่งในสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศสัมพันธมิตรสัญญาที่จะแบ่งดินแดนให้แก่ชาวเคอร์ด ซึ่งดินแดนที่จะแบ่งนั้นแยกออกจากส่วนต่าง ๆ ของจักรวรรดิออตโตมาน แต่สาธารณรัฐตุรกีปฏิเสธที่จะยอมให้ดินแดนนี้ แผนการณ์ดังกล่าวจึงต้องล้มเหลว⁹

ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนชาวตะวันออกกลาง

ประมาณ 75% ของชาวตะวันออกกลางทำการเพาะปลูกมากกว่า 15% อยู่ในเมือง และน้อยกว่า 10% เป็นพวกเร่ร่อน แม้ว่ารูปแบบของชีวิตในชนบท ในเมืองและพวกเร่ร่อนจะมีลักษณะที่แตกต่างกันอยู่แล้ว แต่ภายในของแต่ละพวกก็แตกต่างกัน ไม่เพียงแต่จากประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่งเท่านั้น แม้ภายในประเทศเดียวกันก็มีลักษณะแตกต่างกันด้วย¹⁰

ชีวิตชาวชนบท เป็นเวลาอย่างน้อยประมาณ 6 พันปี ที่การเกษตรกรรมตามหมู่บ้านเป็นแบบแผนของชีวิตสำหรับชาวตะวันออกกลาง เช่นเดียวกับบกสิกรชาวยุโรปตะวันตก พวกเขามักจะทำการเกษตรกรรมแบบผสม คือทั้งปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ พวกที่ทำการเกษตรกรรมของตะวันออกกลางมีส่วนร่วมในปัญหาหลายอย่าง ซึ่งมักพบในดินแดนที่ด้อยพัฒนาและไม่อุดมสมบูรณ์ มีเครื่องมือทางเกษตรกรรมแบบโบราณ ชาวนามีสุขภาพไม่ดี ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้อัตราการตายสูง แต่ยังทำให้ความสามารถในการผลิตพืชผลอยู่ในขอบเขตจำกัด ตลอดจนความไม่รู้หนังสือและไม่ยอมรับความคิดใหม่ ๆ เช่นวิธีที่ทันสมัยในการเพาะปลูก

ชาวนาตะวันออกกลางโดยเฉลี่ยไม่เพียงแต่อาศัยอยู่ในไร่นาเท่านั้น แต่ยังอาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ใกล้ทุ่งนาหรือใจกลางทุ่งนา สำหรับครอบครัวรุ่นต่อ ๆ มาได้อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเดียวกันและทำการเพาะปลูก ชีวิตดำเนินต่อไปโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงแบบแผนคือยึดมั่นอยู่ในประเพณี

ศาสนา และการหมั่นเวียนของฤดูเกษตรกรรม ในตอนเช้าชาวนาออกจากกระท่อมเพื่อไปทำงานเป็นลักษณะเดียวกับกิจวัตรประจำวันของบรรพบุรุษของเขาที่ได้ปฏิบัติมาเป็นเวลาหลายศตวรรษ

เครื่องมือในการเพาะปลูกของชาวนามีความโบราณเหมือนกับชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา เครื่องมือโบราณเหล่านั้นมีลักษณะเหมือนกันหมดตลอดดินแดนมีชาวนาจำนวนมากน้อยเท่ากันที่เข้าถึงวิธีการอันทันสมัย คือใช้เครื่องจักรในการเกษตรกรรมอย่างไรก็ตาม แม้แต่เมื่อมีการแนะนำเครื่องมือที่ทันสมัยในการเกษตรกรรมที่ยังต้องใช้เวลาหลายปีกว่าชาวนาจะสามารถใช้มันได้ นอกจากนั้นในดินแดนบางแห่ง เช่น อียิปต์แบบอย่างบางชนิดของการเกษตรกรรมที่ใช้เครื่องจักรจะไม่ได้ผลทางเศรษฐกิจเพราะจำนวนแรงงานมีมากพอที่จะหามาใช้ได้

ถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในสถาปัตยกรรม เนื่องจากสภาวะอากาศและวัตถุก่อสร้างก็พอหาได้ แต่หมู่บ้านตามชนบทในตะวันออกกลางก็มักจะมีลักษณะเหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ ในอียิปต์การสร้างหมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยตั้งแต่สมัยฟาโรห์ บ้านมักมีหลังคาแบน โดยทั่วไปมักมีลานบ้านและหันหน้าบ้านไปทางทิศใต้เพื่อรับแสงอาทิตย์ในฤดูหนาว ภายในรั้วที่กระจัดรั่วเป็นที่อาศัยของกลุ่มชนจำนวนหลายคนทุกเพศทุกวัย พร้อมกับสัตว์เลี้ยง เช่น ควายน้ำ วัว หรืออูฐ ลา และไก่เล็กน้อย ไม่มีการประดับประดาบ้านเรือนกระท่อม โดยทั่วไปมักตกแต่งด้วยเสื่อที่ทำด้วยหญ้าหรือปุพรมเพื่อปกปิดพื้นดิน

เครื่องประทังชีวิตของชาวนาคือขนมปังและผักบางชนิด แต่บางครั้งในวันสำคัญที่เป็นพิธี เช่น วันประสูติพระมุฮัมมัด ก็มีอาหารอื่น ๆ เช่น ไข่ เนื้อ ผลไม้ เครื่องแต่งกายของชาวนาตะวันออกกลางเป็นแบบธรรมดา ในอียิปต์ชาวนาผู้ชายสวมเสื้อผ้าฝ้ายที่เรียกว่า galabiyah ทุกหนทุกแห่งโดยทั่วไปผู้ชายสวมเสื้อผ้าที่ไม่สละสลวยกางเกงผ้าฝ้ายมีลักษณะหลวม เสื้อเชิ้ตก็ทำด้วยผ้าฝ้าย ผู้หญิงส่วนใหญ่สวมเสื้อผ้าสีดำยาว อย่างไรก็ตาม แบบของเสื้อผ้านี้แตกต่างกันไปจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง

ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนาตะวันออกกลางไม่ปลอดภัยนัก เนื่องจากมีเชื้อโรคมาก ทำให้อัตราการตายสูง แต่ในขณะเดียวกันอัตราการเกิดก็สูงเช่นเดียวกัน ไข้มาเลเรีย ไทฟอยด์ โรคเกี่ยวกับตาและลำไส้ มีมากในตะวันออกกลาง ถึงแม้ว่าจะมีการแก้ไขอย่างรวดเร็วในเรื่องสาธารณสุขและยาต่าง ๆ แต่การขาดการสุขาภิบาลและอาหารไม่เพียงพอ ทำให้ชาวบ้านต้องพบกับโรคภัยไข้เจ็บ ในบางแห่งมีการใช้ของมีนเมา เช่น ผีน เพื่อช่วยให้ชีวิตมีความกระชุ่มกระชวย หนีปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนความเจ็บปวดของร่างกาย ในอิหร่านประชาชนประมาณ $\frac{1}{4}$ ของจำนวนทั้งหมดเชื่อว่าติดฝิ่น

ชาวนาตะวันตกกลางเกือบทั้งหมดเป็นผู้เช่าที่ดินทำการเพาะปลูก แหล่งที่มาของรายได้ของพวกเขา ก็คือส่วนหนึ่งของพืชผลที่เขาปลูก ซึ่งแตกต่างกันไปนับจาก 50% ลงไปเหลือแค่ 20% ในดินแดนที่เป็นชนบทเจ้าของที่ดินมีอำนาจได้ครอบครองเนื้อที่ใหญ่ของดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ที่สุด ถึงแม้ว่าการปฏิรูปที่ดินได้เปลี่ยนสถานะของการเช่านาตลอดดินแดนตั้งแต่การปฏิวัติอียิปต์ในปี ค.ศ.1952 ก็ตาม จนกระทั่งเมื่อไม่นานมานี้การเกษตรกรรมของซีเรียถูกครอบครองโดยเจ้าของที่ผู้อาศัยอยู่ในเมืองต่าง ๆ และมีความสนใจเพียงเล็กน้อยในการทำนา จนกระทั่งมีการปฏิวัติในปี ค.ศ.1958 ในอิรักเจ้าผู้ยิ่งใหญ่และพ่อค้าในเมืองได้ควบคุมการยึดครองทั้งหมดก่อนปี ค.ศ.1952 ครั้งหนึ่งของดินแดนที่ทำการเกษตรกรรมของอียิปต์มีชาวนาที่ร่ำรวยเป็นเจ้าของพร้อมกับมีลูกจ้างด้วย การปฏิรูปที่ดินในอิหร่านเมื่อไม่นานมานี้อย่างน้อยครึ่งหนึ่งของดินแดนในอิหร่านมีเจ้าของที่ดินผู้มิได้อยู่ในที่ดินของตนเป็นเจ้าของ ผู้นำทางศาสนาจะได้ครอบครองประมาณ $\frac{1}{4}$ อีก 10% รัฐและราชวงศ์ได้ครอบครอง เหลือไว้ประมาณ 15% ให้อยู่ในมือของนักกิจกรรมผู้เป็นชาวนาที่ยากจน

ในหมู่บ้านตะวันตกกลางเกือบทั้งหมด รากฐานของการรวมกันทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองก็คือ ครอบครัวที่มีความผูกพันกันในเชื้อสาย ประกอบด้วยหัวหน้าครอบครัว บุตรสาว และบุตรชาย ที่ยังไม่ได้แต่งงานและภรรยา ตลอดจนหลานซึ่งเป็นลูกของบุตรชายที่แต่งงานแล้ว มีเพียงผู้ชายเท่านั้นที่เป็นสมาชิกของครอบครัวโดยตลอดชีวิตเพราะบุตรสาวก็ต้องออกจากครอบครัวเพื่อแต่งงาน และไปเป็นสมาชิกของครอบครัวอื่น ส่วนภรรยาของตนก็มาจากครอบครัวอื่นเช่นกัน เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาของความจงรักภักดี ซึ่งอาจเป็นความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นได้ง่าย ผู้หญิงจึงมักถูกคาดหวังให้เชื่อฟังสามี โดยไม่มีข้อแม้ใด ๆ ทั้งสิ้น บิดาเป็นหัวหน้าครอบครัวและมักเป็นคนเดียวที่จะมีส่วนในการให้คำตัดสินใจภายในหมู่บ้าน

แม้ว่าชาวหมู่บ้านจะเป็นพวกที่เลี้ยงตัวเองได้เป็นส่วนใหญ่ แต่พวกเขาก็คุ้นเคยกับการค้ากับพวกเร่ร่อนมักต้องการอาหารจากหมู่บ้านมากกว่าที่พวกเขาสามารถจัดหาได้ เช่น เกลือ ดังนั้นเมืองต่าง ๆ หลายแห่งและชนเผ่าต่าง ๆ จึงพยายามควบคุมหมู่บ้านให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะขู่หรือรีดไถพืชผลจากพวกชาวนา ในขณะที่เดียวกันบรรดาชาวเมืองและชนเผ่าจึงแข่งขันกันเอง เพื่อมีอิทธิพลเหนือหมู่บ้าน

ชาวหมู่บ้านบริเวณหุบเขาลุ่มแม่น้ำและบ่อน้ำกลางทะเลทรายถูกควบคุมเกือบตลอดโดยอิทธิพลจากภายนอก เนื่องจากมีฝนตกน้อยจึงบังคับให้พวกเขาพักอยู่ใกล้ ๆ กับคลอง และบ่อน้ำ ขณะที่บริเวณที่เป็นที่ราบและมีอากาศอบอุ่นสามารถสนับสนุนทหารตามชนเมืองและ

พวกเราร่อนตามทะเลทรายบังคับให้ชาวหมู่บ้านเชื้อเพลิง หัวหน้าหมู่บ้านต้องรับผิดชอบต่อข้าหลวงประจำเมือง หรือบรรดาหัวหน้าเผ่าในเรื่องการเสียภาษีและปฏิบัติตามคำสั่ง

ชาวนาเกือบทั้งหมดในตะวันออกกลางถูกควบคุมโดยอิทธิพลจากภายนอก นอกจากในท้องถิ่นไกล ๆ เช่น ภูเขาแอตลาส (Atlas) ในหมู่บ้านของพวกเขาเบอร์เบอร์ หัวหน้าครอบครัวยังคงคุ้นเคยกับการถกเถียงปัญหาในสภา และเข้าถึงการตัดสินใจที่เป็นที่ยอมรับโดยการต่อรองและประนีประนอม ไม่เหมือนกับพวกอาหรับ เปอร์เซีย เตอร์กและเคอร์ด หัวหน้าครอบครัวเหล่านี้ซึ่งอาจมีส่วนร่วมในการถกเถียงในหมู่บ้าน แต่อาจถูกละเลยถ้าหากหัวหน้าคิดว่ามันจำเป็นหรือปลอดภัยที่จะทำเช่นนั้นคือเป็นสิทธิของหัวหน้าหมู่บ้าน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าความไม่เต็มใจของของพวกเบอร์เบอร์ที่จะอนุญาตให้คนอื่นเป็นตัวแทนของเขา จึงเป็นการยากสำหรับหัวหน้าเหล่านั้นที่จะใช้วิธีแบบรัฐสภาสมัยใหม่ รัฐบาลแบบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนเป็นสิ่งที่ยากที่จะทำให้มันคง ขณะที่ชาวหมู่บ้านมีประสบการณ์น้อยในด้านการมีส่วนร่วมในการเมือง

ชีวิตชาวเมือง ความแตกต่างของลักษณะต่าง ๆ ที่เห็นได้ชัดที่สุดภายในตะวันออกกลางนั้นปรากฏในทั้งเมืองเล็กและเมืองใหญ่ นับตั้งแต่เมืองใหญ่ที่เป็นศูนย์กลางแบบตะวันตกอันทันสมัยที่สุด เช่น ไฮฟา (Haifa) หรือเบรุต (Beirut) ไปจนกระทั่งเมืองเล็กแต่มีความสำคัญ เช่น เมกกะหรือเสนะ (Sana) จากการสำรวจจำนวนประชากรในปี ค.ศ.1960 มีเมืองเพียง 6 เมืองเท่านั้นที่มีประชากรมากกว่า $\frac{1}{2}$ ล้านคน คือเมืองโคโร อเล็กซานเดรีย อิสตันบูล เบรุต แบกแดด และเตหะราน อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่นานมานี้เองเมืองใหญ่ต่าง ๆ เหล่านี้มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นมากเพราะอัตราการเกิดสูง ดินแดนตะวันออกกลางยังประกอบไปด้วยเมืองเล็ก ๆ ที่กระจัดกระจายจำนวนหลายพันเมือง ซึ่งแต่ละเมืองมีประชาชน 2-3 ร้อยคน และมีหมู่บ้านนับพันแห่งพร้อมกับจำนวนครอบครัวเพียงเล็กน้อย เมืองใหญ่ ๆ นอกจากเมืองต่าง ๆ ในอิหร่านและอิรักส่วนใหญ่มีที่ตั้งอยู่ใกล้ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

เมืองสำคัญ ๆ ของตะวันออกกลางจะมีลักษณะเฉพาะของมัน เช่น เยรูซาเลม และเมกกะ เป็นศูนย์กลางทางศาสนา โคโรซึ่งปัจจุบันเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งในจำนวน 10 แห่งของโลกเป็นศูนย์กลางของการศึกษา วัฒนธรรม และการปกครอง เบรุต อเล็กซานเดรีย และไฮฟา เป็นเมืองท่าเรือที่ใหญ่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน อิสฟาฮัน (Isfahan) และเมเชด (Meshed) ได้เจริญขึ้นรอบ ๆ โอเอซิสในดินแดนที่แห้งแล้ง ศูนย์กลางใหม่ในอ่าวเปอร์เซียได้มีการพัฒนาขึ้นจากอุตสาหกรรมน้ำมัน ตลอดทั้งดินแดนมีเมืองที่เป็นตลาดจำนวนร้อยและศูนย์กลางของการผลิตที่ซึ่งช่างฝีมือได้ผลิตงานของตน เมืองใหญ่ ๆ มักจะอยู่ตรงศูนย์กลางของดินแดนเกษตร

กรรมที่อุดมสมบูรณ์ ที่ซึ่งประชาชนในเมืองได้รับพืชผลดีเป็นอาหารจากชาวหมู่บ้าน

เมืองใหญ่ในตะวันออกกลางถูกแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ตามลักษณะของคนที่ย้ายอยู่ในแต่ละส่วน เช่น กลุ่มคนหรือกลุ่มศาสนาที่ต่างกัน อาชีพเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง คือจะมีความเป็นอยู่แยกกันเป็นสัดส่วนตามศาสนาหรืออาชีพ ภายในเมืองใหญ่หลายแห่งในวันออกกลางจะพบซากกำแพงโบราณที่หลงเหลืออยู่ ซึ่งครั้งหนึ่งได้ล้อมรอบเมืองเหล่านั้นเพื่อป้องกันการรุกรานของศัตรู แต่ในตอนกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 เมื่อปลอดภัยจากการรุกราน เมืองใหญ่ ๆ ได้เริ่มแผ่ขยายไปจนถึงพรมแดนโบราณเหล่านั้น ปัจจุบันเมืองต่าง ๆ มีบริเวณชนบทที่ทันสมัยแบบอย่างประเทศตะวันตก เกือบทุกเมืองไม่ว่าจะเป็นเมืองเล็กหรือเมืองใหญ่จะมีประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากอัตราการเกิดสูงอย่างหนึ่ง และเนื่องจากการหลั่งไหลของประชาชนจากนอกเมืองเข้ามาสู่เมืองใหญ่เพราะได้รับแรงดึงดูดใจจากโอกาสในการค้าและอุตสาหกรรม สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าบ้านเมืองเจริญเติบโตก็คือตึกที่ทำงานที่ทันสมัย บ้านที่เป็นแบบอพาร์ทเมนต์ และโรงละคร แต่ในขณะเดียวกันก็มีที่อยู่อาศัยแบบสลัมซึ่งเติบโตขึ้นรอบ ๆ เมือง เป็นที่อยู่ของชาวนาและพวกเร่ร่อนที่เข้ามาในเมืองเพื่อหางานทำ

เนื่องจากผู้นำส่วนใหญ่ที่ได้รับการศึกษามักอาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ ศูนย์กลางเช่นนั้นจึงกลายเป็นจุดรวมของการปฏิบัติการทางการเมือง ในเมืองใหญ่เหล่านี้ที่มีพรรคการเมืองต่าง ๆ เกิดขึ้นพร้อมกับผู้นำที่ต้องการจะสร้างรัฐบาลใหม่ การเดินทางของฝูงชนซึ่งสามารถจะสร้างหรือทำลายรัฐบาลได้เกิดขึ้นในเมืองใหญ่ ๆ และที่ในเมืองใหญ่อีกเช่นกันที่การปกครองแบบกษัตริย์ได้กลายเป็นการปกครองแบบสาธารณรัฐ และเป็นที่นี่ที่วิกฤตการณ์ระหว่างชาติเกิดขึ้น

เนื่องจากภายในเมืองใหญ่แต่ละเมืองประกอบไปด้วยกลุ่มชนที่มีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น ด้านสังคม การเมือง เชื้อชาติ และศาสนา ฉะนั้นจึงเป็นการยากที่จะกำหนดลักษณะโดยทั่วไปเกี่ยวกับเมืองใหญ่ของตะวันออกกลาง เมืองเหล่านี้มักประกอบไปด้วยประชาชนเกือบทุกเชื้อชาติและหลักความเชื่อทางการเมืองที่ต่างกัน ภายในศูนย์กลางของเมืองใหญ่ที่คงอยู่ของความยากจนที่รุนแรงและการหลั่งไหลเข้ามาของประชาชนจากชนบท ขณะที่พวกเร่ร่อนที่สุดอาศัยอยู่ในในคฤหาสน์หรือพระราชวังที่สวยงามพร้อมด้วยเครื่องตกแต่งอันหรูหรา ประชาชนส่วนใหญ่มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างยากจนจนเพียงเมื่อระหว่างช่วง 10 ปีกว่าที่ผ่านมา ได้เริ่มปรากฏมีชนชั้นกลางเกิดขึ้น โดยทั่วไปสภาวะความเป็นอยู่ของผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองมีสภาพที่เลวร้ายไปกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในชนบทเสียอีก ชีวิตในเมืองได้ทำให้รูปแบบของครอบครัวเกิดการแตกแยก ซึ่งรูปแบบของครอบครัว

ครัวนั้นถูกสร้างขึ้นโดยประเพณีแบบโบราณในดินแดนชนบทเท่ากับเป็นการสูญเสียความผูกพันกับครอบครัว ในชนบทประชาชนมีความอดทนต่อความยากจนและสามารถพึ่งพาอาศัยกันได้ภายในหมู่บ้านของตน เพราะมีลักษณะที่ขึ้นอยู่กับกันและกันระหว่างครอบครัวใหญ่ ๆ

ชนชั้นกลางที่เพิ่งจะเริ่มปรากฏขึ้นเป็นผู้ได้รับการศึกษาในมหาวิทยาลัย ทั้งในยุโรปและอเมริกา และเป็นผู้ที่นำความคิดเกี่ยวกับลักษณะสังคมและการเมืองใหม่มาสู่ประเทศตน นอกจากนั้นประชาชนผู้มีอาชีพต่าง ๆ เช่น พ่อค้า คนขับแท็กซี่ และช่างทำโลหะ แต่ละคนก็มีความคิดเกี่ยวกับกิจการระหว่างชาติซึ่งเป็นความคิดที่ไม่สามารถจะทำให้บรรดาชาวนาตามหมู่บ้านเข้าใจได้ ด้วยการปรากฏของสังคมนิยมใหม่ทำให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองไม่มีลักษณะโดดเด่นอีกต่อไป และการรับอิทธิพลจากโลกภายนอกจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมใหม่ พวกชนชั้นกลางได้ให้ความสนใจต่อการเมืองและเศรษฐกิจอย่างกว้างซึ่งทำให้ชนชั้นกลางเหล่านี้มีลักษณะที่แตกต่างไปจากชนกลุ่มใหญ่ซึ่งเป็นชาวนา ชีวิตของชนชั้นกลางที่เคยอยู่ในชนบทอันสงบต้องมาพบกับกระแสที่มีแต่ความโกลาหลของสังคมนิยมใหม่

ชีวิตชนเผ่าเร่ร่อน ชาวตะวันตกจำนวนมากเมื่อคิดถึงชาวตะวันออกกลางมักจะคิดว่าเป็นชนเผ่าเร่ร่อนซึ่งเดินทางไปตามทะเลทราย วิธีชีวิตของพวกเร่ร่อนยังคงมีบทบาทสำคัญในตะวันออกกลาง แต่ความสำคัญดังกล่าวต้องเสื่อมลงเพราะในแต่ละปีจะมีจำนวนพวกเร่ร่อนนับพันคน ที่ได้กลายเป็นนักเกษตรกรรมที่อยู่คงที่ หรือไม่ก็แสวงหางานอย่างถาวรในเมืองใหญ่และเมืองเล็ก ขบวนการของการทำให้พวกเร่ร่อนอยู่คงที่ถูกรังแกโดยการเจริญเติบโตของรัฐบาลส่วนกลางที่เข้มแข็งและอิทธิพลทางเทคนิคแบบตะวันตกโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านการคมนาคม ซึ่งได้ทำให้ความโดดเดี่ยวของดินแดนหลายแห่งที่เข้าไปถึงก็ต้องสิ้นสุดลง

อย่างไรก็ตาม ยังคงมีชนเผ่าที่ท่องเที่ยวไปเพื่อแสวงหาชีวิตใหม่ในประเทศในตะวันออกกลางทั้งหมด โดยทั่วไปพวกเขาครอบครองดินแดนกึ่งแห้งแล้งระหว่างบริเวณทะเลทรายและดินแดนที่พอจะทำการเพาะปลูกได้ พวกเร่ร่อนเหล่านี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ “horizontal” และ “vertical” พวกแรกเป็นพวกเร่ร่อนที่ติดตามฝนโดยข้ามทะเลทราย ในระหว่างฤดูใบไม้ร่วงและฤดูหนาวพื้นดินจะมีความชุ่มชื้นพอสมควรเพราะมีฝนตก จึงทำให้การเคลื่อนย้ายของพวกเร่ร่อนเหล่านี้มีน้อย เพราะในระหว่างเวลาดังกล่าวฝูงสัตว์มีหญ้ากินเพียงพอ อย่างไรก็ตามระหว่างฤดูร้อนพวกที่อาศัยอยู่ในทะเลทรายต้องแสวงหาที่ใหม่ให้ใกล้กับบ่อน้ำ บรรดาอูฐจะดื่มน้ำบ่อยในขณะนี้เพราะอากาศร้อนและขาดความชุ่มชื้น ในฤดูหนาวเมื่อน้ำพอเพียงพวกเร่ร่อนอาจจะปลูกพืชผลกระจัดกระจายเล็กน้อยถ้าหากว่าได้เข้าไปใกล้ดินแดนที่อุดมสมบูรณ์

เพียงพอ ส่วนพวกที่สองเป็นพวกเร่ร่อนที่อาศัยอยู่ในดินแดนหรือใกล้ดินแดนที่เป็นภูเขา เช่น ภูเขาในตุรกีภาคตะวันออกเฉียงใต้และอิหร่านภาคตะวันตก พวกเร่ร่อนเหล่านี้จะอยู่ในที่ราบ ในระหว่างฤดูหนาวและจะขึ้นภูเขาคู่ในต้นฤดูร้อน เดือนแล้วเดือนเล่าพวกเขาติดตามหาพืชผล และผักในระดับที่สูง ส่วนในฤดูใบไม้ร่วงการเดินทางท่องเที่ยวไปของพวกเร่ร่อนเหล่านี้มีลักษณะ ตรงข้าม คือ จะออกแสวงหาพืชผลและผักในบริเวณที่ราบ

ดินแดนที่ใหญ่ที่สุดของพวกเร่ร่อนทั้งหมดก็คือ อารเบียภาคกลาง และตามทะเลทรายต่าง ๆ เช่น ทะเลทรายทางตะวันตกของอียิปต์ คาบสมุทรซีไน ทะเลทรายเนกฟในอิสราเอล และในอิรัก ซีเรีย เลบานอน และจอร์แดน พวกเร่ร่อนชาวตุรกีส่วนใหญ่เป็นพวกเคอร์ด ขณะที่พวกเร่ร่อนในอิหร่านรวมถึงพวกอาหรับ เคอร์ด บักเตียร์ (Bakhtiari) แคชไก (Kashgai) และ ลูร์ (Lurs)

พวกเร่ร่อนส่วนใหญ่มักเลี้ยงสัตว์ สัตว์ที่เลี้ยงได้แก่แกะและแพะ และขายผลิตผลที่ได้ เช่น นม เนย และขน ให้แก่ประชาชนในเมือง พวกเร่ร่อนพวกหนึ่งคือเบดูอิน (Bedouin) ก็เลี้ยงอูฐและม้าด้วย ชนเผ่าเร่ร่อนเลี้ยงชีวิตด้วยสัตว์เลี้ยงของตน พวกเขาอาศัยอยู่ในแดนที่ทำด้วยขนอูฐหรือขนแพะ เนื่องจากพวกเร่ร่อนเหล่านี้เคลื่อนที่เร็วจึงไม่ค่อยมีทรัพย์สินสมบัติในครอบครองมากนัก แดนที่ซึ่งเป็นที่อยู่ของพวกเขาก็ตกแต่งด้วยผ้าปูพื้นหรือพรมและเครื่องใช้ที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันเท่านั้น

หน่วยที่เล็กที่สุดของชนเผ่าเร่ร่อนอาหรับ เคอร์ด เปอร์เซีย ได้แก่ครอบครัว ครอบครัวเหล่านี้จะแตกเชื้อสายออกเป็นหลายวงศ์สกุลซึ่งจะแผ่ขยายอย่างกว้างขวางและรวมเข้าด้วยกัน มีผู้นำที่ถูกเลือกหรือโดยเชื้อสายบรรพบุรุษ ผู้นำแต่ละแห่งเรียกว่าชีคส์ (sheikhs) ในกลุ่มพวกเร่ร่อนทั้งหมดความจงรักภักดีต่อเผ่าเป็นสิ่งที่สำคัญสูงสุดมากกว่าความจงรักภักดีต่อรัฐบาลซึ่งอยู่ห่างไกล เนื่องจากชนเผ่าเร่ร่อนเหล่านี้จะมอบความซื่อสัตย์ให้แก่ผู้นำเผ่าของตนเท่านั้น ประกอบกับมีลักษณะของความเป็นส่วนบุคคลที่มั่นคง ชนเผ่าเหล่านี้จึงมักจะมีกฎหมายของตนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง นับเป็นปัญหาใหญ่ต่ออำนาจของรัฐบาลส่วนกลาง พวกเขาปฏิเสธในการเสียภาษีไม่ยอมให้ความร่วมมือทางทหารและปฏิเสธไม่ยอมรับเขตพรมแดนของประเทศ

ความไม่เต็มใจที่จะเชื่อฟังอำนาจตามรัฐธรรมนูญได้ทำให้ชนเผ่าเร่ร่อนมีเรื่องขัดแย้งกับรัฐบาลของประเทศเสมอ ปัจจุบันหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของกองทัพอิหร่านก็คือบังคับหัวหน้ากลุ่มเร่ร่อนให้ยอมรับกฎหมายบ้านเมือง รัฐบาลไม่เต็มใจที่จะให้พวกเร่ร่อนเคลื่อนที่

ได้อย่างอิสระ แต่การเคลื่อนที่นี้พวกเร่ร่อนคุ้นเคยมานานเป็นเวลาหลายศตวรรษเมื่อไม่นานมานี้การเดินทางเร่ร่อนไปของชนเผ่าทะเลทรายได้ก่อให้เกิดการขัดแย้งตามพรมแดนระหว่างประเทศ เช่น อิสราเอลพยายามป้องกันพวกเนเกฟเบดูอิน (Negev Bedouin) มิให้ข้ามพรมแดนเข้ามาในอิสราเอล ซึ่งเรื่องนี้นำไปสู่การปะทะกับอียิปต์ ซึ่งในที่สุดก็ต้องให้องค์การสหประชาชาติตัดสิน รัฐบาลอารเบีย ซาอุดีอารเบีย อิรัก และคูเวต ได้พยายามเกี่ยวข้องกับเบดูอินตามชายแดน โดยการสร้างเขตเป็นกลาง ซึ่งชนเผ่าต่าง ๆ สามารถเคลื่อนที่ได้อย่างเสรีระหว่างประเทศ โดยปราศจากการแทรกแซง

นักเขียนตะวันตกบางคนได้เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของพวกเบดูอิน เพราะความสนใจของนักเขียนที่มีต่อความมีอิสรภาพที่ปรากฏขึ้นของพวกเบดูอินและความภาคภูมิใจต่อเกียรติยศของตน เช่น ประเพณีทางสังคมของพวกเบดูอินหรือความเป็นผู้นำใจของเบดูอิน ถึงแม้ว่าในช่วงคนรุ่นต่อมาภาพที่โรแมนติกของพวกเร่ร่อนตะวันออกกลางจะค่อย ๆ เลือนหายไปแต่การมีส่วนช่วยเหลือต่อประวัติศาสตร์ของดินแดนจะเริ่มมีความสำคัญต่อไปพวกเขาเกิดในใจกลางสังคมเร่ร่อนท่ามกลางความคิดแบบอิสลาม ประเพณีอิสลาม และปฏิบัติตามกฎอิสลาม เริ่มดำเนินต่อไปในการมีผลสะท้อนต่อการปฏิบัติทางสังคมของชนเผ่าอารเบียระหว่างสมัยมุฮัมมัด ความคิดของอิสลามเกี่ยวกับพระเจ้าตามที่นักปราชญ์บางคนคิดเป็นของหัวหน้าสูงสุดเรียกว่า ซ็คส์ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจ มีความยุติธรรมและเมตตากรุณาต่อชนในเผ่าของตนเท่านั้น

จากการสรุปเรื่องเกี่ยวกับตะวันออกกลางมานี้ จะเห็นได้ว่าดินแดนนี้มีลักษณะหลายอย่างที่เป็นแบบธรรมดา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ามีสาเหตุมาจากทั้งการบังคับทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์ ในขณะที่เดียวกันก็มีความแตกต่างมากมายในหมู่ประชาชนและภายในประเทศต่าง ๆ ในตะวันออกกลาง จนกระทั่งความแตกต่างนั้นเป็นลักษณะโดยเนื้อแท้ดินแดนแห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นตะวันออกกลาง ซึ่งมีผลมาจากประวัติศาสตร์มากกว่าภูมิศาสตร์¹¹